

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Pamattiesības](#) > Romania

Saturu nodrošina

Rumānija

Dalībvalstu tiesas un citas iestādes

Rumānija

[Valsts tiesas](#)

[Tiesībsargs](#)

[Specializētās cilvēktiesību struktūras](#)

[Citas specializētās struktūras](#)

Valsts tiesas

Atkarībā no tā, pie kādas kategorijas pieder tiesības, kas attiecas uz rīcību, kuras rezultātā ir notikusi personas tiesību pārkāpšana (t. i., civiltiesības, krimināltiesības, administratīvā tiesvedība utt.), cietusī persona ar savu jautājumu var vērsties vai nu tieši tiesā, parasti, iesniedzot civiltiesisku prasību tiesā, vai arī saskaņā ar likumā noteikto kārtību vērsties citās publiskās iestādēs.

Saistībā ar krimināltiesībām persona, kuras tiesības ir pārkāptas tādas rīcības rezultātā, uz kuru attiecas Kriminālkodekss, var vērsties vai nu policijā, vai valsts prokuratūrā, un krimināllietas izskatīšana notiek saskaņā ar kriminālprocesu.

Administratīvās tiesvedības gadījumos saskaņā ar Likumu Nr. 554/2004 jebkura persona, kura uzskata, ka publiskā iestādē ir aizskartas tās tiesības vai likumīgās intereses, vai tad, ja nav izdevies atrisināt jautājumu tiesību aktos noteiktajā termiņā, var vērsties kompetentajā administratīvajā tiesā, lai pieprasītu šo aktu atcelt, atzīt pieprasītās tiesības vai likumīgās intereses un lai saņemtu atlīdzību par nodarīto kaitējumu. Tāpat arī persona, kura uzskata, ka ar individuāla rakstura administratīvu aktu, kas attiecināts uz citu juridisku personu, ir aizskartas tās tiesības vai likumīgās intereses, var vērsties administratīvajā tiesā. Parasti pirms lietas iesniegšanas kompetentajā administratīvajā tiesā attiecīgajai personai ir jāievēro prejudiciāla procedūra (sīkāks tās apraksts dots Likuma Nr. 554/2004 7. pantā), kas paredz pieprasīt publiskajai iestādei, kura ir izdevusi minēto aktu, vai pēc hierarhijas augstākai iestādei iestādei minētā publiskās iestādes akta pilnīgu vai daļēju atcelšanu.

Tiesu un citu iepriekšminēto iestāžu kompetence ir noteikta spēkā esošajos tiesību aktos (piemēram, Civilprocesa kodeksā, Kriminālprocesa kodeksā, Likumā Nr. 554/2004).

Runājot par tiesvedībām tiesās, parasti tās ir tiesvedības, ko izskata saskaņā ar vispārējām tiesību normām, taču ir dažas atšķirīgas iezīmes atkarībā no attiecīgo tiesību kategorijas (plašāku informāciju skatīt vietnē <https://portal.just.ro/SitePages/ghid.aspx>, kas pieejama tikai rumāņu valodā).

Tiesu kontaktinformācija un cita papildu informācija ir pieejama vietnē [Portalul instanțelor de judecată](#) [Tiesu vietne] (pieejama tikai rumāņu valodā).

Tiesībsargs

TIESĪBSARGS

(AVOCATUL POPORULUI)

Galvenā biroja adrese:

Strada Eugeniu Carada No 3 Sector 3
Bucharest
Karte: <https://avp.ro/index.php/en/contact-2/>

Galvenā biroja kontaktinformācija:

Dispečeru centra tālruņa numurs: (+40) (0)21 3127134;
Pāradresācija: (+40) (0)21 3129462;
E-pasts: avp@avp.ro
Tīmekļa vietne: <https://avp.ro>

Pieņemšanas laiki:

No pirmdienas līdz ceturtdienai 9.00–16.00 un piektdien 9.00–12.00 pieņem speciālisti (konsultanti un eksperti). Iedzīvotāji, kuri vēlas, var pieteikties uz pieņemšanu arī pie tiesībsarga un viņa vietniekiem.

Reģionālo biroju adreses:

[Rumānijas tiesībsarga reģionālie biroji](#)

Pārskats par iestādi (juridiskais pamats, apraksts, struktūra, uzdevumi, sūdzības, procedūras)

<https://avp.ro/index.php/en/presentation/scurt-istoric/>

Sūdzības veidlapas paraugs:

<https://avp.ro/index.php/cum-sesizez-avocatul-poporului/formularul-unei-petitii/>

Galvenās spēkā esošās tiesību normas, kas attiecas uz tiesībsargu, ir iekļautas šādos tiesību aktos:

- Rumānijas Konstitūcijas 58.–60. pants, 65. panta 2. punkts, 146. panta a) un d) apakšpunkts;
- Likums Nr. 35/1997 par tiesībsarga institūcijas organizāciju un darbību, atkārtoti publicēts 2004. gada 15. septembrī Rumānijas Oficiālā Vēstneša I daļā, Nr. 844, ar vēlāk izdarītiem grozījumiem un papildinājumiem;
- Regulējums par tiesībsarga institūcijas organizāciju un darbību, atkārtoti publicēts 2004. gada 11. oktobrī Rumānijas Oficiālā Vēstneša I daļā Nr. 922, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Lēmumu Nr. 6/2007 par Senāta un Deputātu palātas pastāvīgajiem birojiem, kurš publicēts 2007. gada 29. jūnijā Rumānijas Oficiālajā Vēstnesī Nr. 445;
- Likums Nr. 554/2004 par administratīvajām prasībām, publicēts 2004. gada 7. decembrī Rumānijas Oficiālā Vēstneša I daļā, Nr. 1154, ar vēlāk izdarītiem grozījumiem;
- Likums Nr. 202/2010 par noteiktiem pasākumiem, lai paātrinātu lietu izskatīšanu, publicēts 2010. gada 26. oktobrī Rumānijas Oficiālā Vēstneša I daļā, Nr. 714, ar vēlāk izdarītiem grozījumiem un papildinājumiem.

Izveidošanas nolūks un raksturojums:

1. aizsargāt personu tiesības un brīvības attiecībās ar publiskajām iestādēm;
2. tiesībsargs ir autonoma publiska iestāde, kura nav atkarīga ne no vienas citas publiskās iestādes;
3. iestādei ir savs budžets, kas ir valsts budžeta sastāvdaļa;
4. pildot savus pienākumus, tā neaizstāj publiskas iestādes;
5. tiesībsargam nedrīkst būt nekādas noteicēja vai pārstāvības pilnvaras, un neviena persona nedrīkst pieprasīt tiesībsargam pakļauties tās rīkojumiem vai pavēlēm;
6. tiesībsarga darbība ir publiska, bet, ja to pieprasa personas, kuru tiesības vai brīvības ir pārkāptas, vai to

pieprasa pamatotu iemeslu dēļ, tas savu darbību var veikt konfidenciali;

7. tas veic savus pienākumus *ex officio* vai pēc fizisku personu, uzņēmumu, asociāciju vai citu juridisku personu pieprasījuma. Sūdzības var iesniegt neatkarīgi no pilsonības, vecuma, dzimuma, politiskajiem uzskatiem vai reliģiskās pārliecības.

Tiesībsarga vietnieki

Tiesībsargam palīdz vietnieki, kuri ir specializējušies šādās jomās:

1. cilvēktiesības, vienlīdzīgas iespējas vīriešiem un sievietēm, reliģiskās un nacionālās minoritātes;
2. bērnu, ģimenes, jauniešu, pensionāru, invalīdu tiesības;
3. bruņotie spēki, tiesu sistēma, policija, cietumi;
4. īpašums, nodarbinātība, sociālā aizsardzība, nodokļi un nodevas.

Kāpēc sūdzēties tiesībsargam un kādos jautājumos?

1. Darbības un rīcība, attiecībā uz kuru var iesniegt sūdzību

Par sūdzības priekšmetu var kalpot *administratīvie akti vai publisko iestāžu rīcība*, kā rezultātā tiek pārkāptas fizisku personu tiesības un brīvības.

Pēc likuma arī *autonomu publisku sabiedrību akti* ietilpst to administratīvo aktu kategorijā, kuri ir tiesībsarga kompetencē.

Par administratīvu rīcību ir uzskatāma arī *bezdarbība no valsts pārvaldes iestāžu puses novēlota aktu pieņemšana*.

Turpmāk minētie jautājumi *neietilpst tiesībsarga kompetencē*, un, ja tie kalpo par sūdzības priekšmetu, to noraida, nenorādot iemeslu:

- Deputātu palātas, Senāta vai parlamenta izdoti akti;
- deputātu un senatoru akti un rīcība;
- Rumānijas prezidenta akti un rīcība;
- valdības akti un rīcība, izņemot likumus un rīkojumus;
- Konstitucionālās tiesas akti un rīcība;
- Likumdošanas padomes priekšsēdētāja akti un rīcība;
- tiesu iestādes akti un rīcība.

2. Kas var iesniegt sūdzību tiesībsargam?

Sūdzību tiesībsargam var iesniegt *ikviena fiziska persona neatkarīgi no pilsonības, vecuma, dzimuma, politiskajiem uzskatiem vai reliģiskās pārliecības*.

3. Tiesībsarga institūcija pilda savus pienākumus, lai aizsargātu pilsoņu tiesības un brīvības to attiecībās ar publiskajām iestādēm:

- pēc personas, kurai nodarīts kaitējums, pieprasījuma;
- *ex officio*.

4. Nosacījumi, lai sūdzības tiktu pieņemtas un izskatītas:

- tai ir jābūt *formulētai rakstiski*, un to var nosūtīt pa pastu, tostarp e-pastu vai faksu; to var arī *iesniegt personīgi vai ar pilnvarotās personas starpniecību* (pilnvarotajai personai ir jānorāda sīkāka informācija par savu identitāti) tiesībsarga institūcijas galvenajā birojā vai kādā no reģionālajiem birojiem vai nu pieņemšanas laikā, vai biroja kancelejā;
- Sūdzības iesniedzējam, ja ir pamatoti iemesli un viņš to lūdz, var *atļaut pieteikumu iesniegt mutiski vai ar dienesta dispečera starpniecību*; šim nolūkam īpaši paredzēts darbinieks pierakstīs sūdzību uz standarta veidlapas;
- sūdzības iesniedzējam tā ir jāparaksta;
- tajā ir jānorāda:
 - *pilnīga informācija tās personas identificēšanai*, kuras pilsoņa tiesības un brīvības, iespējams, ir

- pārkāptas (uzvārds, vārds, dzīvesvieta);
- *sīkāka informācija par radīto kaitējumu* (kādas tiesības un brīvības ir pārkāptas, kādas darbības ir veiktas, kā arī to apraksts);
- *sīkāka informācija par attiecīgo administratīvo iestādi vai valsts ierēdņi*;
- *pierādījums tam, ka publiskā administratīvā iestāde kavējas vai atsakās atrisināt jautājumu atbilstīgi normatīvajiem aktiem un noteiktajā termiņā*;
- *obligāta norāde par to, vai sūdzība ir/ir bijusi vai nav/nav bijusi iesniegta izskatīšanai tiesā*;
- *sīkāka informācija iepriekšminēto publisko iestāžu identificēšanai*;
- *kā pielikumus — visi dokumenti, ar kuriem varētu pamatot sūdzību*;
- tiesībsargam iesniegta sūdzība ir atbrīvota no valsts nodevas nomaksas.

5. Gadījumi, kad sūdzību nevar izskatīt:

- ja sūdzības temats nav tiesībsarga kompetencē;
- anonīmas sūdzības (neregistrētas) vai tādas sūdzības, kuras iesniegtas citas personas vārdā bez šīs personas piekrišanas;
- sūdzības, kuras iesniegtas vēlāk nekā gadu pēc datuma, kurā ir noticis iespējamais pārkāpums, vai pēc datuma, kurā attiecīgā persona uzzināja par iespējamo pārkāpumu;
- sūdzības, kuras ir acīmredzami nepamatotas, var tikt noraidītas, nenorādot noraidīšanas iemeslus.

6. Sūdzību risināšanā izmantotās darba metodes

- Izmeklēšana — tiesībsarga institūcija ir tiesīga veikt pati savu izmeklēšanu, pieprasīt publiskajām administratīvajām iestādēm visu izmeklēšanai vajadzīgo informāciju vai dokumentus, veikt iztaujāšanu un pieņemt paziņojumus no publisko administratīvo iestāžu vadības un visiem valsts ierēdņiem, kuri var sniegt informāciju, kas vajadzīga sūdzības izskatīšanai.
- Ieteikumi — pildot savus pienākumus, tiesībsarga institūcija sniedz ieteikumus. Šajos ieteikumos tiesībsargs vajadzības gadījumā paziņo publiskajai administratīvajai iestādei par administratīvo aktu vai rīcības nelikumīgo raksturu.
- Īpaši ziņojumi: ja tiesībsarga institūcija veiktajā izmeklēšanā konstatē nepilnības likumdošanā vai nopietnus korupcijas gadījumus, vai neatbilstību valsts normatīvajiem aktiem, tā iesniedz ziņojumu par saviem konstatējumiem abu parlamenta palātu priekšsēdētājiem vai, attiecīgā gadījumā, premjerministram.
- Dispečeru birojs — dispečeru dienests ir pieejams tiesībsarga galvenajā birojā un 14 reģionālajos birojos (Tālr.: 021 312 7134 [galvenais birojs]; <https://avp.ro/index.php/contact/birouri-teritoriale/>). Iedzīvotāji var zvanīt šādā darbalaikā: no pirmdienas līdz ceturtdienai 9.00–16.00; piekdien 9.00–14.00.
- Pieņemšana — iespējama pie institūcijas speciālistiem. Saskaņā ar Noteikumiem par tiesībsarga institūcijas organizāciju un darbību iedzīvotāji var pieteikties arī uz pieņemšanu pie paša tiesībsarga vai viņa vietniekiem, vai pie reģionālo biroju pārstāvjiem.

Specializētās cilvēktiesību aizsardzības struktūras

Tiesībsargs bērnu tiesību jautājumos

VALSTS IESTĀDE BĒRNU AIZSARDZĪBAS UN ADOPCIJAS JAUTĀJUMOS (AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PROTEȚIA COPILULUI ȘI ADOPTIE)

Adrese:

Bulevardul G-ral Gheorghe Magheru No 7 Sector 1 010322 Bucharest

Kontaktinformācija:

Tālr.: (+40) (0)21 3153633, (+40) (0)21 3153630, (+40) (0)21 3100789, (+40) (0)21 3100790

Fakss: (+40) (0)21 3127474;

E-pasts: office@anpfdc.ro

Tīmekļa vietne: <http://www.copii.ro>

Pieņemšanas laiki iedzīvotājiem:

no pirmdienas līdz ceturtdienai: 8.30–16.30;

piektdien: 8.30–14.00.

Adopcijas departaments: otrdien un ceturtdien: 9.00–12.00.

Pārskats par iestādi (juridiskais pamats, apraksts, struktūra, uzdevumi, dienestu veidi):

<http://www.copii.ro/despre-noi/misiune/>,

<http://www.copii.ro/activity/child-protection-system/overview/?lang=en>.

Bērnu aizsardzības ģenerāldirektorāts ir Valsts iestādes bērnu tiesību aizsardzības un adopcijas jautājumos specializēts direktorāts.

Uzdevumi:

- sagatavot un apstiprināt programmas ģimenes aizsardzības jomā un saistībā ar vardarbības ģimenē novēršanu un cīņu pret to, kā arī saistībā ar bērnu tiesību aizsardzību un veicināšanu;
- uzraudzīt bērnu tiesību ievērošanu un sniegt ieteikumus centrālajām un vietējām iestādēm, ka jāveic nepieciešamie pasākumi;
- centralizēti reģistrēt un apkopot informāciju par atbilstību principiem un noteikumiem, kas ietverti Konvencijā par bērnu tiesībām, kura ratificēta ar Likumu Nr. 18/1990, kas atkārtoti publicēts ar vēlāk izdarītiem grozījumiem, un turpināt veikt nepieciešamās darbības, lai īstenotu Bērnu tiesību komitejas ieteikumus;
- koordinēt un metodoloģiskā ziņā vadīt to dienestu darbību, kuru pienākums ir novērst bērna nošķiršanu no viņa vecākiem, bērnu īpašas aizsardzības dienestu darbību un darbību, ko veic bērnu aizsardzības komitejas;
- sagatavot standartus, sīki izstrādātus noteikumus un darba procedūras dienestiem, kuru pienākums ir novērst bērna nošķiršanu no viņa vecākiem un nodrošināt bērnu un jauniešu īpašu aizsardzību, ģimenes un vardarbībā ģimenē cietušo personu aizsardzību, kā arī dienestiem, kuri strādā ar vardarbības veicējiem;
- sagatavot licencēšanas metodiku un novērtēšanas kritērijus dienestiem, kuru pienākums ir novērst bērna nošķiršanu no viņa vecākiem un nodrošināt bērnu un jauniešu īpašu aizsardzību, ģimenes un vardarbībā ģimenē cietušo personu aizsardzību; kā arī licencēt šos dienestus;
- koordinēt un metodoloģiskā ziņā vadīt pasākumus, kuri tiek veikti ģimenes un vardarbībā ģimenē cietušo personu atbalstam, kā arī šīm personām sniegtos pakalpojumus.

Līdztiesības nodrošināšanas struktūra

NACIONĀLĀ DISKRIMINĀCIJAS APKAROŠANAS PADOME (*CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII* — CNCD)

Galvenā biroja adrese:

Piata Valter Maracineanu Nos 1-3, Sector 1, 010155 Bucharest

Tālruna numurs: (+40) (0)21 3126578; (+40) (0)21 3126579

Fakss: (+40) (0)21 3126585;

E-pasts: support@cncd.org.ro

Tīmekļa vietne: <https://www.cncd.ro/>

Pieņemšanas laiki iedzīvotājiem:

No pirmdienas līdz ceturtdienai: 8.00–16.30; piektdien: 8.00–14.00.

Reģionālo biroju un Pētniecības centra adreses:

<https://www.cncd.ro/contact/>

Pārskats par iestādi (juridiskais pamats, apraksts, struktūra, uzdevumi, sūdzības, procedūras):

<https://www.cncd.ro/> ,
<https://www.cncd.ro/proiecte>,
<https://www.cncd.ro/despre-cncd-prezentare-general/>

Juridiskais pamats

Nacionālā Diskriminācijas apkaršanas padome darbojas saskaņā ar *valdības Rīkojumu Nr. 137/2000 par visu diskriminācijas veidu novēršanu un sodīšanu, publicēts atkārtoti*

Iestādes apraksts

Nacionālā Diskriminācijas apkaršanas padome (CNCD) ir autonoma valsts iestāde, kuru kontrolē parlaments un kura veic pasākumus nolūkā apkarot diskrimināciju. Padome garantē un novēro, kā tiek piemērots nediskriminācijas princips saskaņā ar spēkā esošajiem iekšējiem tiesību aktiem un starptautiskajiem nolīgumiem, kuros Rumānija ir viena no pusēm. Nacionālā Diskriminācijas apkaršanas padome darbojas saskaņā ar valdības Rīkojumu Nr. 137/2000 par visu diskriminācijas veidu novēršanu un sodīšanu, publicēts atkārtoti.

1. Kas ir jāietver sūdzībā?

Sūdzībā ir jāietver šāda obligāta informācija:

- sūdzības iesniedzēja uzvārds un vārds;
- adrese, uz kuru sūdzības iesniedzējs vēlētos saņemt atbildi; adrese, uz kuru CNCD var sazināties ar sūdzības iesniedzēju saistībā ar jebkādu papildu informāciju, kura nepieciešama jautājuma atrisināšanai;
- tālruņa numurs, pa kuru var sazināties ar sūdzības iesniedzēju attiecībā uz jebkādu papildu informāciju;
- sūdzības faktiskā būtība, iekļaujot sīku aprakstu par iespējamajām diskriminējošām darbībām;
- tās personas, kura tiek apsūdzēta diskriminācijā, identifikācijas dati (adrese, tālruņa numurs, ja iespējams utt.), kas ir vajadzīgi, lai sazinātos ar šo personu un uzaicinātu to ierasties CNCD izpildkomitejā, vai papildu izmeklēšanas nolūkā.

2. Kas notiek tad, kad sūdzība ir iesniegta?

Sūdzību reģistrē un nosūta izskatīšanai izpildkomitejai. Sūdzību CNCD var iesniegt vienu gadu pēc datuma, kad ir notikusi iespējamā diskriminējoša darbība, vai pēc datuma, kad attiecīgā persona par to ir tikusi informēta. Personu, pret kuru, iespējams, vērsta diskriminācija, var vērsties tiesā, lai pieprasītu labot diskriminējošu darbību izraisītās sekas un atjaunot situāciju, kāda pastāvēja pirms diskriminējošās darbības. Sūdzības izskatīšanas termiņš ir 90 dienas.

Izpildkomiteja veic izmeklēšanu attiecībā uz to, vai diskriminējoša darbība pastāv, nosūtot pusēm obligātu uzaicinājumu ierasties, izmantojot jebkādus līdzekļus, kas nodrošina apstiprinājumu par uzaicinājuma saņemšanu. Tas, ka puses nav ieradušās personīgi, neietekmē sūdzības izskatīšanu. Lai nodrošinātu, ka tiek pieņemts pareizais lēmums, var veikt papildu izmeklēšanu, tostarp pārrunas ar pusēm.

Sūdzības iesniedzējam ir jāpierāda diskriminējošās rīcības esība, bet diskriminācijā apsūdzētajai personai ir jāpierāda, ka attiecīgā darbība nav diskriminējoša.

Nolēmumu (izpildkomitejas lēmumu) paziņo rakstiski 15 dienu laikā pēc tam, kad lēmums ir pieņemts izpildkomitejas sanāksmē. Puses var apstrīdēt izpildkomitejas lēmumu tiesā 15 dienu laikā pēc lēmuma saņemšanas datuma. Abas puses ir atbrīvotas no tiesas nodevas maksāšanas.

3. Kādas sankcijas piemēro par diskriminējošu rīcību?

Sodīt par diskriminējošu rīcību var:

- izsakot brīdinājumu;
- piespriežot soda naudu no 1000 līdz 30 000 RON apmērā, ja diskriminācija skar fizisku personu;
- piespriežot soda naudu no 2000 līdz 100 000 RON apmērā, ja diskriminācija skar personu grupu vai kopienu

VALSTS AĢENTŪRA AR ROMU TAUTU SAISTĪTU JAUTĀUMU RISINĀŠANAI

(AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ROMI — ANR)

Kontaktinformācija:

Str. Splaiul Independentei No 202, 8th floor, room 23, Sector 6, Bucharest

Tālr.: (+40) (0)21 3113048;

Fakss: (+40) (0)21 3113047;

E-pasts: info@anr.gov.ro.

Timekļa vietne: <http://www.anr.gov.ro>

Reģionālo un novadu biroju kontaktinformācija:

<http://www.anr.gov.ro/index.php/contact>

Pārskats par iestādi (uzdevums, struktūra, rezultāti):

<http://www.anr.gov.ro>

Juridiskais pamats:

Valdības Rīkojums Nr. 78/2004, ar ko izveido Valsts aģentūru ar romu tautu saistītu jautājumu risināšanai, apstiprināts ar grozījumiem, kas izdarīti ar Likumu Nr. 7/2005.

Pildot Lēmumā Nr. 1703/2004 par Valsts aģentūras ar romu tautu saistītu jautājumu risināšanai organizēšanu un darbību, kurā vēlāk izdarīti grozījumi un papildinājumi, minētās funkcijas, iestāde veic šādus galvenos uzdevumus:

- paralēli citiem pienākumiem, kuri šajā darbības jomā paredzēti normatīvajos aktos, sagatavo valdības politiku un stratēģiju romu minoritātes tiesību aizsardzībai;
- uzsāk un īsteno apmācību pasākumus attiecībā uz diskriminācijas pret romu tautu apkarošanu centrālajās un vietējās valsts pārvaldes iestādēs;
- apstiprina likumprojektus un citus tiesību aktus, kuri skar pie romu minoritātes piederošo personu tiesības un pienākumus;
- uzrauga, kā attiecībā uz romu minoritātes aizsardzību tiek piemēroti valsts un starptautiskie normatīvie akti;
- saņem un izskata iestāžu, organizāciju vai fizisku personu lūgumus un atzinumu pieprasījumus un sniedz aģentūras speciālistu atzinumus;
- izstrādā sistēmu informācijas, apmācību un ekspertu konsultāciju sniegšanai romu minoritātei;
- analizē un izvērtē pašreizējo noteikumu iespējamo diskriminējošo ietekmi un aktīvi cenšas uzlabot spēkā esošo tiesisko regulējumu.

Pildot savas funkcijas, Valsts aģentūra ar romu tautu saistītu jautājumu risināšanai:

- sadarbojas ar ministrijām un ar centrālajām un vietējām valsts pārvaldes iestādēm, kā arī ar citām publiskām iestādēm un ar fiziskām un juridiskām personām;
- sadarbojas ar starpvaldību un nevalstiskajām organizācijām Rumānijā un ārvalstīs;
- izmanto Rumānijā un ārvalstīs sniegtas ekspertu konsultācijas un palīdzību, kā arī apmācību un modernizētas apmācību programmas savam personālam atbilstīgi piešķirtajiem budžeta līdzekļiem vai citiem Rumānijā vai ārvalstīs saskaņā ar normatīvajiem aktiem iegūtajiem līdzekļiem;
- kopīgi ar specializētām nevalstiskajām iestādēm un organizācijām uzsāk akcijas, projektus un nozaru programmas, lai uzlabotu romu tautas stāvokli, kā arī piedalās tajos un popularizē tos.

VALSTS IESTĀDE PERSONĀM AR INVALIDITĀTI (AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI)

Galvenā biroja adrese:

Calea Victoriei No 194 Bucharest

Kontaktinformācija:

Tālr.: (+40) (0)21 2125438; (+40) (0)21 2125439; (+40) (0)21 3220976; (+40) (0)21 3226303; (+40) (0)21 3226304; (+40) (0)21 3207155
Fakss: (+40) (0)21 2125443
E-pasts: registratura@anph.ro

Pieņemšanas laiki iedzīvotājiem:

No pirmdienas līdz piektdienai: 9.00–16.00 (saziņai pa tālruni).

Pārskats par iestādi (struktūra, uzdevumi, organizācijas un darbības noteikumi):

<http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/en/about-us>

Juridiskais pamats:

Valsts iestāde personām ar invaliditāti ir specializēta struktūra ar juridiskas personas statusu centrālās valsts pārvaldes ietvaros un ir pakļauta Nodarbinātības, ģimenes lietu, sociālās aizsardzības un gados vecāku personu lietu ministrijai.

Iestāde centralizēti koordinē pasākumus, kuri saistīti ar cilvēku ar invaliditāti īpašu aizsardzību un viņu tiesību veicināšanu, tā izstrādā politiku, stratēģijas un standartus šo tiesību veicināšanai, kā arī uzrauga attiecīgo noteikumu piemērošanu un pasākumus saistībā ar cilvēku ar invaliditāti īpašu aizsardzību.

Tiesību akti, kuros noteiktas tiesības cilvēkiem ar invaliditāti:

Uz cilvēkiem ar invaliditāti attiecas noteikumi, kas ietverti:

- valdības Ārkārtas rīkojumā Nr. 86/2014, ar kuru paredz dažus reorganizācijas pasākumus centrālās valsts pārvaldes līmenī un veic grozījumus un papildinājumus dažos tiesību aktos;
- valdības Lēmumā Nr. 50/2015 par Valsts iestādes personām ar invaliditāti organizāciju, darbību un uzdevumiem.

Datu aizsardzības struktūra

VALSTS PERSONAS DATU APSTRĀDES UZRAUDZĪBAS IESTĀDE

(AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII DATELOR CU CARACTER PERSONAL – ANSPDCP)

Galvenā biroja adrese:

B-dul G-ral. Gheorghe Magheru Nos 28-30, Sector 1, 010336 Bucharest

Kontaktinformācija:

Tālr.: (+40) (0)31 8059211; (+40) (0)31 8059212
Fakss: (+40) (0)31 8059602
E-pasts: anspdcp@dataprotection.ro
Tīmekļa vietne: <https://www.dataprotection.ro>

Pieņemšanas laiki iedzīvotājiem:

- Valsts uzraudzības iestādes sekretariāts ir atvērts no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 9.00 līdz 13.00;
- pieņemšana ir iespējama no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 11.00 līdz 13.00.

Pārskats par iestādi

Valsts Personas datu apstrādes uzraudzības iestāde darbojas pilnīgi neatkarīgi un objektīvi. Iestāde uzrauga un pārbauda tādas personas datu apstrādes likumīgumu, uz kuru attiecas Likums Nr. 677/2001 par fizisku personu

aizsardzību saistībā ar datu apstrādi un par šādu datu brīvu apriti, ar vēlāk izdarītiem grozījumiem un papildinājumiem.

Mērķis

Aizsargāt fizisku personu pamattiesības un brīvības, jo īpaši tiesības uz privātumu un uz ģimeni un privāto dzīvi, saistībā ar personas datu apstrādi un šo datu brīvu apriti.

Juridiskais pamats

Likums Nr. 102/2005 par Valsts Personas datu apstrādes uzraudzības iestādes izveidošanu, organizāciju un darbību.

Uzdevumi (atlase):

- pieņemt un analizēt ziņojumus attiecībā uz personas datu apstrādi;
- atļaut datu apstrādi tiesību aktos norādītajās situācijās;
- ja tā konstatē tiesību aktu pārkāpumus, lemt par to, vai apturēt vai pārtraukt datu apstrādi un/vai daļēji vai pilnībā dzēst apstrādātos datus, pēc vajadzības vērsties kriminālvajāšanas iestādēs vai ierosinot lietu tiesā;
- informēt fiziskas personas un/vai juridiskas personas par nepieciešamību pildīt saistības un veikt procedūras, kuras minētas Likumā Nr. 677/2001;
- uzturēt un padarīt pieejamu sabiedrībai personas datu apstrādes reģistru;
- pieņemt un izskatīt fizisku personu iesniegtās sūdzības, atzinuma pieprasījumus vai pieteikumus un paziņot par rasto risinājumu vai, attiecīgā gadījumā, veiktajām darbībām;
- veikt iepriekšējas pārbaudes, ja operators apstrādā personas datus, tādējādi, iespējams, radot konkrētus riskus cilvēku personiskajām tiesībām un brīvībām;
- veikt izmeklēšanas *ex officio* vai pēc sūdzību vai atzinuma pieprasījumu saņemšanas;
- pēc jebkuras personas, publiskas iestādes vai valsts pārvaldes struktūras pieprasījuma sniegt ieteikumus un apstiprinājumus attiecībā uz jebkuru jautājumu saistībā ar pamattiesību un brīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi.

Sūdzību, atzinuma pieprasījumu un pieteikumu pieņemšanas procedūra

Personas, kuru dati tiek apstrādāti, ja tās uzskata, ka to Likumā Nr. 677/2001 noteiktās tiesības ir pārkāptas, var rakstiski vērsties uzraudzības iestādē ar nosacījumu, ka iepriekš saistībā ar šo pašu jautājumu nav veiktas nekādas tiesiskas darbības, un tikai pēc tam, kad tās jau ir vērsušās pie operatora, pret kuru sūdzība tiek iesniegta.

Standarta veidlapas, kuras var izmantot personas, kuras vēlas iesniegt sūdzību ANSPDCP, ir pieejamas iestādes tīmekļa vietnē.

Citas specializētas struktūras

DELEGĒTAIS TIESNESIS

(JUDECĂTORUL DELEGAT)

Juridiskais pamats:

2013. gada 2. jūnija Likums Nr. 254 par spriedumu un tiesu iestāžu kriminālprocesos uzdoto uzraudzības pasākumu izpildes panākšanu un Maģistratūras Augstākās padomes Lēmums Nr. 89/2014, ar ko apstiprina Noteikumus par tiesnešu, kuri deleģēti pārraudzīt ar brīvības atņemšanu saistītu spriedumu izpildi, darba organizēšanu.

Apraksts un pienākumi:

Rumānijas tiesu sistēmā deleģētie tiesneši ir maģistrāti. Apelācijas tiesas priekšsēdētājs viņus uz gadu deleģē uz katru cietumu, kas atrodas Apelācijas tiesas teritoriālajā jurisdikcijā. Tiesneša, kurš deleģēts pārraudzīt ar brīvības atņemšanu saistītu spriedumu izpildi, pienākums ir uzraudzīt un kontrolēt šādu spriedumu izpildes

likumību. Tiesnesis, kurš deleģēts uz cietumu, kurā ietilpst aizturēšanas un preventīvā aresta centrs vai preventīvā aresta centrs, pārrauga un uzrauga arī likumīguma ievērošanu, veicot preventīvus pasākumus saistībā ar brīvības atņemšanu. Tajā pašā laikā tiesnesis nodrošina, lai tiktu ievērotas normatīvajos aktos paredzētās to personu tiesības, uz kurām attiecas ar brīvības atņemšanu saistītu spriedumu izpilde.

Sūdzības:

1. Trīs dienu laikā pēc informācijas saņemšanas par lēmumu, kurā norādīti ar brīvības atņemšanu saistīta sprieduma izpildes nosacījumi, notiesātā persona tiesnesim, kurš nozīmēts pārraudzīt ar brīvības atņemšanu saistītu spriedumu izpildi, var iesniegt sūdzību par veidu, kādā šie nosacījumi ir norādīti (Likuma Nr. 254/2013 39. panta 3. punkts).
2. Trīs dienu laikā pēc informācijas saņemšanas par komisijas lēmumu mainīt ar brīvības atņemšanu saistīta sprieduma izpildes nosacījumus notiesātā persona tiesnesim, kurš nozīmēts pārraudzīt ar brīvības atņemšanu saistītu spriedumu izpildi, var iesniegt sūdzību par šo lēmumu (Likuma Nr. 254/2013 40. panta 11. punkts).
3. Desmit dienu laikā pēc informācijas saņemšanas par cietuma administrācijas lēmumu par pasākumiem saistībā ar šajā likumā paredzēto tiesību īstenošanu notiesātā persona tiesnesim, kurš nozīmēts pārraudzīt ar brīvības atņemšanu saistītu spriedumu izpildi, var iesniegt sūdzību par šiem pasākumiem (Likuma Nr. 254/2013 56. panta 2. punkts).
4. Trīs dienu laikā pēc informācijas saņemšanas par disciplinārās komitejas lēmumu piemērot disciplināru sodu notiesātā persona tiesnesim, kurš nozīmēts pārraudzīt ar brīvības atņemšanu saistītu spriedumu izpildi, var iesniegt sūdzību par šo lēmumu (Likuma Nr. 254/2013 104. panta 1. punkts).

Trīs dienu laikā pēc informācijas saņemšanas par komisijas lēmumu mainīt aizturēšanas nosacījumus notiesātā persona tiesnesim, kurš nozīmēts pārraudzīt ar brīvības atņemšanu saistītu pasākumu izpildi, var iesniegt sūdzību par šo lēmumu (Likuma Nr. 254/2013 153. panta 8. punkts).

IMIGRĀCIJAS ĢENERĀLINSPEKCIJA

(INSPECTORATUL GENERAL PENTRU IMIGRĂRI)

Galvenā biroja adrese:

Strada Lt. col. Marinescu C-tin No 15A, Sector 5, Bucharest

Tālr.: (+40) (0)21 4109940

Fakss: (+40) (0)21 4107501

E-pasts: igi@mai.gov.ro un document.igi@mai.gov.ro — adrese, kas paredzēta vienīgi personu apliecinoša dokumenta kopijas nosūtīšanai

Imigrācijas ģenerālinspekcijas dažādu direktorātu adreses:

<https://igi.mai.gov.ro/contact/>

Imigrācijas ģenerālinspekcijas reģionālo vienību adreses:

<https://igi.mai.gov.ro/en/contact-en/>

Iestādes apraksts

Imigrācijas ģenerālinspekcija ir organizēta un darbojas kā centrālās valsts pārvaldes specializēta struktūrvienība. Tā ir publiska iestāde ar juridiskas personas statusu, kura ir pakļauta Administratīvo lietu un iekšlietu ministrijai (*Ministerul Administrației și Internelor*).

Mērķis

Imigrācijas ģenerālinspekcija, kas izveidota, reorganizējot Rumānijas Imigrācijas biroju (*Oficiul Român pentru Imigrări*), pilda tiesību aktos paredzētos uzdevumus saistībā ar Rumānijas politikas migrācijas, patvērumu

meklētāju jomā un ārvalstnieku integrācijas politikas īstenošanu un saistīto tiesību aktu izpildi.

Imigrācijas ģenerālinspekcija darbojas kā publisks dienests, kas kalpo gan fizisku personu, gan kopienas interesēm un atbalsta valsts iestādes, vienīgi pamatojoties uz un saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Juridiskais pamats

Imigrācijas ģenerālinspekcijas organizatoriskā struktūra un pienākumi ir noteikti valdības 2007. gada 20. jūnija Lēmumā Nr. 639, ar vēlāk izdarītiem grozījumiem un papildinājumiem.

Organizatoriskā ziņā inspekcija sastāv no centrālajiem direktorātiem, dienestiem un citām funkcionālajām vienībām, reģionālajiem centriem, kas uzņem un apkalpo patvēruma meklētājus, valsts uzraudzībā nonākušo ārvalstnieku uzņemšanas reģionālajiem centriem un apgabala līmeņa struktūrvienībām.

Pildot savus pienākumus, Imigrācijas ģenerālinspekcija sadarbojas ar Administratīvo lietu un iekšlietu ministrijas struktūrvienībām un citām valsts iestādēm, kā arī ar NVO un ārvalstu pilsoņiem, kuri iesaistīti ar migrāciju un alternatīvo aizsardzību saistītos pasākumos. Atbilstīgi normatīvajiem aktiem tā slēdz nolīgumus ar sadarbības iestādēm ārvalstīs un ar starptautiskām organizācijām.

Sīkāka informācija par ES pilsoņu un ES nepilsoņu kategorijām, patvēruma meklētājiem un imigrāciju, normatīvajiem aktiem un Imigrācijas ģenerālinspekcijas programmām un stratēģijām ir pieejama [iestādes tīmekļa vietnē](#).

DARBA INSPEKCIJA

(INSPECTȚIA MUNCII)

Iestādes adrese:

Str. Matei Voievod No 14, Sector 2, Bucharest

Tālr.: (+40) (0)21 3027030

Fakss: (+40) (0)21 3027064; (+40) (0)21 2520097

E-pasts: comunicare@inspectiamuncii.ro

E-pasta adrese, uz kuru nosūtīt personu apliecinoša dokumenta kopiju: copiedoc@inspectiamuncii.ro

Tīmekļa vietne: <https://www.inspectiamuncii.ro/>

Darba inspekcijas darbalaiks:

No pirmdienas līdz ceturtdienai: 8.00–16.30;

piektdien: 8.00–14.00.

Iestādes apraksts

Darba inspekcija ir centrālās valsts pārvaldes specializēta struktūra un ir pakļauta Nodarbinātības, ģimenes lietu, sociālās aizsardzības un gados vecāku personu lietu ministrijai. Tās galvenais birojs atrodas Bukarestes pašvaldībā.

Iestādei ir juridiskas personas statuss, un tā pilda valsts iestādes pienākumus, īstenojot kontroli darba attiecību, darba aizsardzības jomā un tirgus pārraudzību.

Iestādes darbības mērķis

Darba inspekcija ir atbildīga par sociālās aizsardzības nodrošināšanu darbavietā saskaņā ar 41. pantu Rumānijas Konstitūcijā, kas publicēta atkārtoti, SDO [Starptautiskā Darba organizācija] Konvenciju Nr. 81/1947 par darba inspekciju rūpniecībā un tirdzniecībā, kura ratificēta ar Valsts Padomes Dekrētu Nr. 284/1973, un SDO Konvenciju

Nr. 129/1969 par darba inspekciju lauksaimniecībā, kas ratificēta ar Valsts Padomes Dekrētu Nr. 83/1975.

Juridiskais pamats

Iestāde tika izveidota un organizēta saskaņā ar:

- Likumu Nr. 108/1999, kas publicēts atkārtoti un kurā vēlāk izdarīti grozījumi un papildinājumi;
- valdības Lēmumu Nr. 1377/2009, kas atkārtoti publicēts, kurā vēlāk izdarīti grozījumi un papildinājumi.

Darba inspekcijas pakļautībā ir šādas iestādes:

- [reģionālās darba inspekcijas](#) — katrā apgabalā un Bukarestes pašvaldībā.
- <https://www.inspectiamuncii.ro/contact> Uzņēmumu, kuru darbība ietver arodveselības risku, uzraudzības centrs (*Centrul de Monitorizare a Unităților cu Risc Profesional*) — Criscior .
- [Darba inspekcijas arodmācību un tālākizglītības centrs](#) (*Centrul de Pregătire și Perfecționare Profesională al Inspecției Muncii*) — Botoșani.

Informācija par sūdzībām, ko var iesniegt Darba inspekcijā, atrodama [iestādes tīmekļa vietnē](#).

Ar sabiedrības interesēm saistīta informācija ir pieejama [iestādes tīmekļa vietnē](#).

VALSTS NODARBINĀTĪBAS AĢENTŪRA

(*AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ - ANOFM*)

Galvenā biroja adrese:

Strada Avalanșei Nos 20-22, sector 4, 040305 Bucharest

Darbalaiks:

No pirmdienas līdz ceturtdienai: 8.00–16.30;

piektdien: 8.00–14.00.

Pieņemšana:

Pieteikties uz pieņemšanu pie Valsts Nodarbinātības aģentūras priekšsēdētāja var mēneša pirmajā vai trešajā otrdienā no 11.00 līdz 12.00. Lai pieteiktos uz pieņemšanu, zvanīt pa tālr. (+40) (0)21 3039831

Tīmekļa vietne: <https://www.anofm.ro/index.html?agentie=ANOFM&page=0>

E-pasts: anofm@anofm.ro

Informācija par Valsts Nodarbinātības aģentūras filiāļu tīmekļa vietnēm atrodama [iestādes tīmekļa vietnē](#).

Iestādes apraksts

Aģentūra sniedz plašu pakalpojumu klāstu, daudzu citu pakalpojumu starpā ietverot profesionālās konsultācijas, arodmācību kursus, pirmsatlaišanas konsultāciju pakalpojumus, stažēšanās organizēšanu, konsultācijas saistībā ar jaunuzņēmumu dibināšanu, darbavietu subsidēšanu tām personām, kuras pieder pie nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, kā arī izdevīgu aizdevumu sniegšanu darbavietu radīšanai.

Tā darbojas gan bezdarbnieku, gan uzņēmumu interesēs.

Tās galvenais mērķis ir paaugstināt nodarbinātības līmeni un tādējādi samazināt bezdarba līmeni.

Juridiskais pamats:

— Likums Nr. 202 par Valsts Nodarbinātības aģentūras organizāciju un finansēšanu;

— valdības Lēmums Nr. 1610 par Valsts Nodarbinātības aģentūras (ANOFM) statūtiem.

Valsts Nodarbinātības aģentūras *galvenie mērķi* ir šādi:

- institucionalizēt sociālo dialogu nodarbinātības un arodmācību jomā;
- īstenot stratēģijas nodarbinātības un arodmācību jomā;
- veikt sociālās aizsardzības pasākumus bezdarbniekiem.

Sīkāka informācija ir pieejama [iestādes tīmekļa vietnē](#).

VALSTS VIDES AIZSARDZĪBAS AĢENTŪRA

(AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI — ANPM)

Galvenais birojs:

Splaiul Independentei No 294, Block B, Sector 6, 060031, Bucharest

Tālr.: (+40) (0)21 2071101; (+40) (0)21 2071102

Fakss: (+40) (0)21 2071103

E-pasts: office@anpm.ro

Tīmekļa vietne: <http://www.anpm.ro/>

Darbalais:

No pirmdienas līdz ceturtdienai: 8.00–16.30;

piektdien: 8.00–14.00.

Iestādes apraksts

Valsts Vides aizsardzības aģentūra ir centrālās valsts pārvaldes specializēta iestāde un ir pakļauta Vides ministrijai. Saskaņā ar [valdības 2012. gada 17. oktobra Lēmumu Nr. 1000](#) par Valsts Vides aizsardzības aģentūras un tai pakļauto publisko iestāžu reorganizāciju un darbību tai ir piešķirtas pilnvaras attiecībā uz politikas un normatīvo aktu īstenošanu vides aizsardzības jomā.

Mērķis

Valsts Vides aizsardzības aģentūra darbojas Eiropas un starptautiskās sadarbības ietvaros, lai aizsargātu principus un īstenotu normatīvos aktus vides aizsardzības jomā.

Valsts Vides aizsardzības aģentūras *uzdevumi* ir:

- nodrošināt stratēģisko vides plānošanu;
- uzraudzīt ar vidi saistītos faktorus;
- izsniegt atļaujas pasākumiem, kuriem ir ietekme uz vidi;
- valsts un vietējā līmenī īstenot ar vidi saistītus normatīvos aktus un politiku;
- iesniegt ziņojumus Eiropas Vides aģentūrai par šādiem tematiem: gaisa kvalitāte, klimata pārmaiņas, aizsargājamās teritorijas, augsnes un ūdens piesārņojums.

Sūdzības tiek reģistrētas saskaņā ar valdības Rīkojumu Nr. 27/2002, ar ko regulē sūdzību izskatīšanu, kā apstiprināts Likumā Nr. 233/2002, un tās var nosūtīt pa e-pastu uz šādu adresi office@anpm.ro.

Anonīmas sūdzības un sūdzības, kurās nav norādīta sīkāka identifikācijas informācija, netiek ņemtas vērā un tiek izbeigtas.

VALSTS PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS IESTĀDE

(AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA CONSUMATORILOR — ANPC)

Adrese:

Bulevardul Aviatorilor No 72, Sector 1, 011865 Bucharest

E-pasts: cabinet@anpc.ro

Darbalais:

No pirmdienas līdz ceturtdienai: 8.00–16.30;

piektdien: 8.00–14.00.

Juridiskais pamats:

- valdības Lēmums Nr. 700/2012 par Valsts Patērētāju tiesību aizsardzības iestādes organizāciju un darbību.

ANPC pienākumos ietilpst:

1. kopīgi ar citām centrālās un vietēja mēroga valsts pārvaldes specializētajām struktūrām, kuru pienākumos ietilpst attiecīgā joma, un ar nevalstiskām patērētāju struktūrām iesaistīties patērētāju tiesību aizsardzības stratēģijas izstrādē, nodrošinot tās atbilstību ES stratēģijai;
2. saskaņot valsts tiesisko regulējumu ar ES noteikumiem patērētāju tiesību aizsardzības jomā;
3. piedāvāt valdībai apstiprināt un pieņemt tiesību aktu projektus patērētāju tiesību aizsardzības jomā attiecībā uz preču ražošanu, iepakojšanu, marķēšanu, uzglabāšanu, pārvadāšanu, ieviešanu un laišanu tirgū; attiecībā uz pakalpojumu, tostarp finanšu pakalpojumu, sniegšanu un attiecībā uz nevienlīdzīgiem sodiem tādu līgumu, kas noslēgti starp klientiem un publisko pakalpojumu un citu vispārējas nozīmes pakalpojumu sniedzējiem, pārkāpšanas gadījumā, tā, lai neapdraudētu patērētāju dzīvību, veselību un drošību vai neietekmētu viņu likumīgās tiesības un intereses;
4. kopīgi ar citām valsts pārvaldes specializētajām struktūrām sagatavot procedūras attiecībā uz sadarbības mērķiem, nosacījumiem un metodēm, veicot ar patērētāju tiesību aizsardzību saistītas darbības.

Visu ANPC pienākumu saraksts ir sniegts [iestādes tīmekļa vietnē](#).

Paziņojumi un sūdzības:

Patērētāji var sūtīt paziņojumus un sūdzības Patērētāju tiesību aizsardzības uz komisariātu reģionālajiem/apgabalu galvenajiem birojiem vai uz Patērētāju tiesību aizsardzības komisariātu Bukarestes pašvaldībā atkarībā no konkrētās jurisdikcijas, kur uzņēmums, par kuru tiek iesniegta sūdzība, veic savu uzņēmējdarbību.

Lai iesniegtu paziņojumu/sūdzību, lūdzu, apmeklējiet saiti [INFO Complaints \[INFO sūdzības\]](#), kur iespējams uzzināt, kāda ir [procedūra](#) sūdzību iesniegšanai, kā arī [reģionālo un apgabalu Patērētāju tiesību aizsardzības komisariātu kontaktinformāciju](#).

Saskaņā ar attiecīgajiem normatīvo aktu noteikumiem sūdzības un paziņojumi ir jāiesniedz rakstiski vai elektroniski, un tos var iesniegt personīgi.

Sūdzības var iesniegt elektroniskā formā šajā [tīmekļa vietnē](#).

Sūdzība vai paziņojums ir jāiesniedz sūdzības vai paziņojuma iesniedzēja vārdā.

Sūdzību/paziņojumu izskata normatīvajos aktos noteiktajā termiņā (saskaņā ar valdības Rīkojumu Nr. 27/2002) ar nosacījumu, ka ir pievienoti visi vajadzīgie pamatojuma dokumenti, t. i., rēķins, saskaņā ar kuru aprēķina nodokļus, kases aparāta čeks vai cits čeks, attiecīgais līgums vai garantijas sertifikāts, vai citi dokumenti pēc vajadzības.

Lai komisariāti sūdzības izskatītu, tām ir jāatbilst iepriekšminētajiem nosacījumiem. Pretējā gadījumā to izskatīšana tiks izbeigta informācijas trūkuma dēļ.

VALSTS VESELĪBAS APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
(CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE — CNAS)

Adrese:

Calea Călărașilor No 248, Bl. S19, Sector 3, 030634, Bucharest

Tīmekļa vietne: <http://www.cnas.ro/>

E-pasts: relpubl1@casan.ro

Tālr.: (+40) (0)37-2309236

Fakss: (+40) (0)37-2309165

Iestādes apraksts

Valsts Veselības apdrošināšanas aģentūra (CNAS) ir autonoma valsts nozīmes publiska iestāde ar juridiskas personas statusu. Tās uzdevums ir nodrošināt konsekvētu un saskaņotu veselības apdrošināšanas sistēmas darbību Rumānijā.

Juridiskais pamats:

- valdības Ārkārtas rīkojums Nr. 150/2002. gada 20. novembris;
- valdības Ārkārtas rīkojums Nr. 180/2000;
- Likums Nr. 145/1997.

Mērķi

Izveidot un uzturēt tādu sociālās apdrošināšanas sistēmu, kurā tiek ievērotas apdrošināto personu tiesības un nodrošinātas viņu vajadzības.

Vispārējie mērķi:

- pasargāt apdrošinātās personas no veselības aprūpes izmaksām slimības vai nelaimes gadījumā;
- nodrošināt, ka apdrošinātās personas ir apdrošinātas universālā, godīgā un nediskriminējošā veidā, efektīvi izlietojot Rumānijas Vienotā sociālās un veselības apdrošināšanas fonda līdzekļus.

Konkrētie mērķi:

- nodrošināt piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem, zālēm un medicīnas ierīcēm;
- nodrošināt godīgu un nediskriminējošu aizsardzību, efektīvi izlietojot Vienotā sociālās un veselības apdrošināšanas fonda līdzekļus;
- paaugstināt apdrošināto personu apmierinātību ar pakalpojumu kvalitāti.
- veicināt informācijas sniegšanu apdrošinātajām personām.

PASTĀVĪGĀ VĒLĒŠANU IESTĀDE

(AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ)

Galvenā biroja adrese:

Str. Stavropoleos No 6, Sector 3, 030084 Bucharest

Tālr.: (+40) (0)21-3100824

Tīmekļa vietne: <https://www.roaep.ro/prezentare/en/>

E-pasts: comunicare@roaep.ro

Iestādes apraksts

Pastāvīgā vēlēšanu iestāde ir autonoma administratīva iestāde ar juridiskas personas statusu, un tai ir piešķirtas vispārējas pilnvaras ar vēlēšanām saistītos jautājumos. Tās uzdevums ir nodrošināt vēlēšanu un referendumu organizēšanu un norisi un nodrošināt to, lai politisko partiju un vēlēšanu kampaņu finansēšana notiktu saskaņā ar Konstitūciju un attiecīgajiem normatīvajiem aktiem, kā arī ar starptautiskajiem un Eiropas standartiem.

Juridiskais pamats:

- 2016. gada 22. jūnija Lēmums Nr. 4, ar ko apstiprina noteikumus par Pastāvīgās vēlēšanu iestādes un "Vēlēšanu ekspertu" centra organizēšanu un darbību;
- Likums Nr. 334/2006 par politisko partiju darbības un vēlēšanu kampaņu finansēšanu, publicēts atkārtoti;
- Likums Nr. 208/2015 par Senāta un Deputātu palātas vēlēšanām un Pastāvīgās vēlēšanu iestādes organizēšanu un darbību, ar vēlāk izdarītiem grozījumiem un papildinājumiem.

Mērķi:

- nodrošināt regulāru, brīvu un godīgu vēlēšanu procesu, efektīvi un pārredzami izmantojot cilvēku, finanšu un ekonomikas resursus;
- nodrošināt politisko partiju un vēlēšanu kampaņu pareizu un pārredzamu finansēšanu;
- nodrošināt vienotu pieeju vēlēšanu procesa pārvaldībai.

Funkcijas (saraksts nav pilnīgs):

- stratēģiskā funkcija — nodrošināt nozares mērķu nospraušanu savā darbības jomā;
- regulatīvā funkcija — nodrošināt stratēģisko pienākumu izpildei saistībā ar vēlēšanu jautājumiem nepieciešamā tiesiskā regulējuma sagatavošanu un iesniegšanu apstiprināšanai, kā arī standartu un obligāto tehnisko noteikumu visām struktūrām un iestādēm, kas nodarbojas ar vēlēšanām saistītiem jautājumiem, sagatavošanu un apstiprināšanu;
- pārvaldības funkcija — nodrošināt vēlēšanu procesu īstenošanai nepieciešamo pasākumu un resursu organizēšanu un koordinēšanu;
- valsts iestādes funkcija — nodrošināt regulējumu, kas īpaši attiecas uz vēlēšanu sistēmu, un noteikumu, kuri paredzēti Rumānijas vēlēšanu sistēmas modernizācijai, uzraudzību un valsts mēroga piemērošanu un nodrošināt tās ciešu sasaisti ar citu ES valstu vēlēšanu sistēmām;
- kontroles funkcija — nodrošināt pārbaudi par atbilstību normatīvajiem aktiem un, vajadzības gadījumā, normatīvajos aktos paredzēto sodu piemērošanu.

Informācija par citām funkcijām atrodama [šeit](#).

Uzdevumi (saraksts nav pilnīgs):

- sagatavot priekšlikumus par loģistiku saistībā ar vēlēšanu norisi, kurus tā nosūta valdībai un attiecīgajām vietējām iestādēm, un uzraudzīt priekšlikumu īstenošanu;
- uzraudzīt vēlēšanu iecirkņu teritoriju norobežošanas metodi un vēlēšanu iecirkņu telpu un vēlēšanu biroju atrašanās vietu izvēli;
- uzraudzīt vēlēšanu iecirkņu aprīkojuma un darba materiālu — standarta biļetenu savākšanas kastu un balsošanas kabīņu, zīmogu un zīmogu spilventiņu, biļetenu pārvadāšanas konteineru utt. savlaicīgu piegādi; uzraudzīt šā aprīkojuma un darba materiālu apsargāšanu starp vēlēšanām;
- uzraudzīt veidu, kā tiek panākts tas, lai savlaicīgi būtu pieejami vajadzīgie līdzekļi ar vēlēšanu procesa norisi saistītās loģistikas nodrošināšanai atbilstīgi grafikam;
- uzraudzīt vēlēšanu iecirkņu, biļetenu un citu vēlēšanās nepieciešamo dokumentu un materiālu atrašanos drošībā;
- uzraudzīt pastāvīgo vēlēšanu sarakstu sagatavošanu un drukāšanu;
- uzraudzīt un kontrolēt Vēlētāju reģistra atjaunināšanu.

Informācija par citiem uzdevumiem atrodama [šeit](#).

RUMĀNIJAS CILVĒKTIESĪBU INSTITŪTS

(INSTITUTUL ROMÂN PENTRU DREPTURILE OMULUI — IRDO)

Adrese:

Iestādes apraksts

Rumānijas Cilvēktiesību institūts (IRDO) ir neatkarīga valsts iestāde, kurai saskaņā ar likumu, ar kuru regulē tās izveidi, ir jāveic pienākumi tādās jomās kā pētniecība, apmācība, informācijas izplatīšana un ekspertu konsultāciju sniegšana. Minētajā likumā ir noteiktas arī neatkarības un objektivitātes garantijas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas un Eiropas Padomes noteiktajiem kritērijiem, kuros ieteikts izveidot šādu iestādi ikvienā demokrātiskā valstī.

Pildot savus īpašos pienākumus pētniecības, apmācības, informācijas izplatīšanas un ekspertu konsultāciju sniegšanas jomās, Rumānijas Cilvēktiesību institūts pastāvīgi ievēro gan starptautiskajos līgumos paredzētos ar cilvēktiesībām saistītos noteikumus un standartus, gan ņem vērā starptautisko tiesu attiecīgo judikatūru.

Turklāt Cilvēktiesību institūtam ir vēlēta pārstāvniecība vairākās starptautiskās struktūrās, kas nodarbojas ar cilvēktiesību veicināšanu un aizsardzību.

Institūta pakalpojumi ir pieejami ikvienam, kuram tie ir vajadzīgi. Pamatdokumentu tekstus un bibliogrāfiskās atsauces izplata bez maksas vai nodrošina, pieprasot maksu tikai par pavairošanu.

Ar institūtu var noslēgt līgumus zinātniskas iestādes vai struktūras, lai tā speciālisti veiktu izpētes darbu, un tas ir pieejams, lai sagatavotu atzinumus pēc specializētu Rumānijas un ārvalstu forumu pieprasījuma. Maksu par šiem pakalpojumiem nosaka institūta vadība.

Juridiskais pamats:

Likums Nr. 9/1991, ar ko izveido Rumānijas Cilvēktiesību institūtu

Mērķis:

Institūta pienākums ir nodrošināt, lai publiskās struktūras, nevalstiskās organizācijas un Rumānijas iedzīvotāji tiktu pienācīgi informēti par jautājumiem, kuri saistīti ar cilvēktiesībām, un par to, kā cilvēktiesības tiek garantētas citās valstīs, jo īpaši tajās, kuras piedalās Konferencē par drošību un sadarbību Eiropā.

Tajā pašā laikā institūts cenšas paaugstināt starptautisko struktūru un visas ārvalstu sabiedrības informētību par uz vietas veiktajiem praktiskajiem pasākumiem, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu un saglabāšanu Rumānijā.

ISDO veiktā darbība:

1. dokumentācijas centra izveidošana, uzturēšana un izmantošana, kurā ir atrodami ar cilvēktiesībām saistīto starptautisko konvenciju, likumu, dokumentu, pētījumu un publikāciju teksti un bibliogrāfiskas atsauces;
2. publisko struktūru, nevalstisko iestāžu un iedzīvotāju informēšana, jo īpaši paaugstinot to informētību par starptautiskajiem dokumentiem, praksi un paradumiem cilvēktiesību jomā, tostarp vajadzības gadījumā nodrošinot to tulkojumus;
3. tādu apmācību programmu organizēšana, kuras ir vai nu īpaši pielāgotas to personu vajadzībām, kuras pilda īpašus pienākumus cilvēktiesību aizsardzības jomā, vai ir paredzēti, lai plašākos sabiedrības slāņos paaugstinātu informētību par cilvēktiesību jautājumiem;
4. informācijas sniegšana regulāri vai pēc pieprasījuma par valdības un nevalstisko struktūru īstenotajiem centieniem Rumānijā veicināt un ievērot cilvēktiesības un par līdzīgiem centieniem citās valstīs, kā arī par starptautiskajām saistībām, ko uzņēmusies Rumānija, un to, kā tās tiek pildītas;
5. dokumentu iesniegšana parlamenta komisijām pēc to pieprasījuma attiecībā uz normatīvo aktu projektos skartajiem cilvēktiesību aspektiem un citiem parlamenta izskatītajiem jautājumiem;

6. izpētes veikšana saistībā ar dažādiem cilvēktiesību veicināšanas un ievērošanas aspektiem Rumānijā un ārvalstīs;
7. cilvēktiesībām veltīta biļetena publicēšana un tā plaša izplatīšana, tostarp nodrošinot tulkojumus citās valodās;
8. viedokļu aptauju organizēšana par dažādiem jautājumiem saistībā ar cilvēktiesību aizsardzību Rumānijā.

Papildu informācija par IRDO atrodama [iestādes tīmekļa vietnē](#).

■ Lapa atjaunināta: 23/08/2018

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.